

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Per mail verzonden aan:
cie.vws@tweedekamer.nl

DATUM
15 oktober 2024

KENMERK
B20241014MK

BETREFT
VWS-begroting

BIJLAGEN
-

CONTACT
Theo van Uum

TELEFOON
06 15035170

E-MAIL
THVANUUM@VGN.NL

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

In de week van 21 oktober bespreekt u de begroting 2025 van VWS met de daarvoor verantwoordelijke bewindspersonen. Door middel van deze brief vraagt de VGN uw aandacht voor het onderwerp mensen met een beperking en de gehandicaptenzorg.

De VGN staat voor zichtbaarheid van mensen met een beperking en de mogelijkheid voor hen om onbeperkt mee te kunnen doen. Dat gaat helaas niet altijd vanzelf, er is steun voor nodig vanuit de samenleving, de overheid en ook vanuit de professionele zorg. Vanuit deze visie kijken we naar het beleid en begroting van VWS en dan trekken we de volgende conclusies:

Zichtbaarheid van mensen met een beperking

In onze [eerste reactie](#) op de stukken van Prinsjesdag spraken we over “een klap in het gezicht voor de gehandicaptenzorg”. Stevige woorden, maar we gebruiken ze niet voor niets.

Het ministerie van VWS is namelijk verantwoordelijk voor de coördinatie van de implementatie van het VN-verdrag handicap. In de VWS-begroting staat dat met de aanpak “Doe onbeperkt mee” de samenwerking wordt voortgezet met ervaringsdeskundigen en hun vertegenwoordigende organisaties, inhoudelijk betrokken ministeries, gemeenten, bedrijven en overige maatschappelijke partners.

Hiertoe wordt de begin 2024 vastgestelde [Nationale strategie implementatie VN-verdrag Handicap](#) uitgewerkt in een meerjarige werkagenda, waarvoor in 2025 4,5 miljoen euro beschikbaar is gesteld. De belangrijkste doelen zijn het organiseren van een kennisuitwisselingsstrategie rond het VN-verdrag handicap en het organiseren van inclusiepacten.

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

+31 (0)30 273 93 00
info@vgn.nl
vgn.nl

Voor de VGN is duidelijk dat deze aanpak en middelen niet toereikend zijn om tegemoet te komen aan de stevige kritiek van de VN op de huidige aanpak van Nederland, zoals opgenomen in het vorige maand gepubliceerde [rapport](#) over de naleving van het VN-verdrag Handicap. Als VGN ervaren wij dit zo langzamerhand als een inclusiecrisis. Dat crisisgevoel wordt nog versterkt door het feit dat de staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg - voor zover wij kunnen nagaan - nog niet op het rapport heeft gereageerd. En dat terwijl u haar op 13 september heeft [verzocht](#) om binnen 3 weken een kabinetsreactie op dit rapport aan de Kamer te doen toekomen.

Wij sluiten ons aan bij de belangrijkste kritiek van de VN: de huidige aanpak van Nederland is te traag en te vrijblijvend. Concreet vragen wij u om de bewindspersonen van VWS als coördinator een veel sterkere regie- en aanjagersrol te laten vervullen in de landelijke implementatie van beleid dat concrete verbeteringen brengt voor mensen met een beperking. En laat dat ertoe leiden dat in 2025 in ieder geval:

- meer mensen met een beperking betaald werk hebben;
- ouders van kinderen met een beperking niet meer van het kastje naar de muur worden gestuurd om uiteindelijk toch niet de zorg en ondersteuning te krijgen die ze nodig hebben (zie: [Radar](#));
- een einde wordt gemaakt aan de door het VN-comité gesignaleerde rechtsongelijkheid en zelfs willekeur binnen én tussen gemeenten voor mensen met een beperking op het gebied van zorg, ondersteuning en participatie. De VGN is blij met de [motie Ceder cs](#) waarin om nationale normen en richtlijnen wordt gevraagd. Minister Uitermark verwijst voor de uitvoering hiervan naar VWS. Hoe denkt de staatssecretaris daarover?

Arbeidsmarkt

Inclusie en zichtbaarheid zijn onhaalbaar als er niet genoeg zorgmedewerkers zijn. Op dit moment zijn ongeveer 190.000 personen werkzaam in de gehandicaptenzorg. Er zijn op dit moment 8.300 onvervulde vacatures en het arbeidsmarkttekort in de gehandicaptenzorg loopt op tot 23.000 fte in 2033 op basis van de [nieuwste AZW-prognoses](#). Dat is een gigantisch probleem.

Als werkgevers pakken wij de handschoen op door te investeren in de medewerkers door middel van opleiding en ontwikkeling, sociale en technologische innovatie alsmede een goede werk/privé balans. Want alleen door anders te werken kunnen wij met minder mensen aan de stijgende zorgvraag voldoen.

Het is onbegrijpelijk dat juist nu gekort wordt door VWS op opleiden en ontwikkelen. Zo'n 40% van de nieuwe medewerkers is zij-instromer of herintreder. Werkgevers zijn in grote onzekerheid of de subsidieregelingen Stagefonds Zorg en Sectorplan Plus nog worden voortgezet.

Een structurele en volledige financiering van opleidingen en het kunnen blijven aanbieden van werkbegeleiding is onmisbaar om de medewerkers bekwaam en inzetbaar te krijgen. De financiering is ook nodig om onze maatschappelijke taak, als leer-werkbedrijf, te kunnen blijven vervullen om studenten die een initiële opleiding volgen een goede stage-ervaring te kunnen blijven bieden.

Ons verzoek aan u:

- Zet u in voor structurele en voldoende financiering van opleidingen en werkbegeleiding (wij zijn nu afhankelijk van subsidies die niet kosten-dekkend zijn).
- Zet u in om niet alleen passende diploma's als uitgangspunt te nemen, maar kijk ook naar eerder verworven kennis en competenties (skills) en MBO-certificaten & microcredentials.
- Zet u in om specifieke diplomaverenisten los te laten bij het behalen van beroepsregistraties en onderzoek de mogelijkheden om dit ook te kunnen behalen met flexibele onderwijsvormen voor zij-instromers.
- Investeer in innovatieve zorgvormen en opleidingen.

Financieel kader

Instellingen in de gehandicaptenzorg hebben veel moeite om de begroting rond te krijgen. In de laatste [EY-zorgbarometer 2024](#) wordt over de gehandicaptenzorg opgemerkt dat de "historisch lage rendementen" nu al voor het tweede jaar achterblijven bij het zorggemiddelde en dat inmiddels meer dan 25% van de instellingen in de rode cijfers zit. Noodzakelijke investeringen in vastgoed worden massaal uitgesteld om erger te voorkomen.

Om te kunnen investeren in zorgkwaliteit, innovatie, verduurzaming van gebouwen en behoud en werving van schaars personeel zijn voldoende middelen nodig. Het kabinet heeft echter vooral bezuinigingen ingeboekt, onder meer op het gebied van behandeling en meerjarenafspraken. Dankzij uw inzet zijn deze bezuinigingen voor 2025 opgeschort. Ze keren echter onverminderd terug in 2026 en verder. Ook komt er vanaf 2027 een Wlz-brede bezuiniging voor digitale zorg bovenop, oplopend tot 183 miljoen euro in 2029. Dit zal in onze visie eerder leiden tot uitstel van innovatie dan tot de gewenste stimulering ervan.

De huisvestingsvergoeding verdient bijzondere aandacht. In het kader van de Green Deal 3.0 streven onze leden naar een CO2 reductie van 55% in 2030. TNO heeft in opdracht van VWS berekend dat daar [forse investeringen](#) voor nodig zijn, voor de gehandicaptenzorg 1,2 miljard euro, die slechts deels worden terugverdiend met een lager energieverbruik.

In dat licht is het vreemd dat er voor 2025 en de jaren erna geen intensivering is voorzien, maar juist een bezuiniging op de NHC. Dit zal de gewenste verduurzaming vertragen.

Ons verzoek aan u:

- Wilt u steun verlenen aan het [amendement Dobbe](#), waarmee voor 2025 een Wlz-brede bezuiniging van 117 mln op huisvesting wordt afgewend?
- Wilt u ons steunen door de bezuinigingen op meerjarenafspraken, behandeling en digitale zorg voor 2026 en verder van tafel te halen?

Administratieve lasten

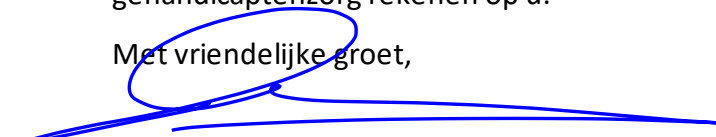
In de VWS-begroting wordt het belang van het verlagen van de administratieve lasten in de zorg erkend. Krappe budgetten, het tekort aan personeel en de mogelijkheid om het werkplezier te vergroten zijn redenen om de administratieve lasten serieus te verlagen. De VGN is hier blij mee en vraagt hierin, aanvullend, om een aantal concrete stappen van onze stakeholders. In het [visiedocument administratieve lasten VGN](#) zijn onze voorstellen nader uitgewerkt.

Wij vragen systeempartijen om haast te maken met het uitvoeren van het RVS advies [“Is dit wel verantwoord?”](#). Stel hierbij ambitieuze, maar haalbare doelen. Daarnaast dringt de VGN aan op meer standaardisering en uniformering binnen het sociaal domein, zowel bij de inkoop (aanbestedingen) als bij de controle en verantwoording. Gebruik binnen het sociaal domein het kwaliteitskompas gehandicaptenzorg als instrument om over kwaliteit te verantwoorden en stel geen aanvullende eisen. Bij de geneeskundige zorg voor specifieke patiëntgroepen (GZSP) pleiten we voor uniforme inkoop en tariefstelling door de zorgverzekeraars.

Tot slot vraagt de VGN om het systeem van (her)indicaties en meerzorg aanvragen te vereenvoudigen en de administratieve lasten in de Wzd terug te dringen, conform onze notitie [“voorstellen ter fundamentele wijziging van de Wzd”](#), zonder dat hierbij de rechtspositie van de cliënt in het geding komt.

Uiteraard zijn we van harte bereid een nadere toelichting op deze brief te geven of andere vragen te beantwoorden. Daarvoor kunt u contact opnemen met Stijn Verbruggen, coördinator Public Affairs, via sverbruggen@vgn.nl of 06-15862082. We wensen u een vruchtbaar begrotingsdebat. Twee miljoen mensen met een beperking en bijna tweehonderduizend medewerkers in de gehandicaptenzorg rekenen op u.

Met vriendelijke groet,

Theo van Uum
Directeur VGN